

Sy-li spěwał,
Pilmje dželał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosc da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čserbiske njedželske łopjeno

W Budyschinje

5. měrza 1933

Bauzen

Njedžela Inwokabit.

Sczenje ģwj. Mateja 4, 1—11.

Žesuf wot Jana křczeny a s Božim ģwjatym Duchom wuhotowany pntashe najprijedny w puščzinje ģamotu. Čhynsše ģwojeho pucza, na kotryž bě wot Boha stajeny, zyle wěštny byč. Wón njewsa móž s wyškotošće jako wotšchewjenje ģam sa ģo, ale jako Božu móž, i kotrejž směje došč czežke nadawki mjes čłowjekami dopjelnic. Tuž bě kědžbliwny a widžeshe spytowanja drje hižo dopředka.

Rozumimy, so buchu tajke hodžiny njedžiwajzny toho hodžiny poľne spytowanjow? Na jene waschnje: ģaj. List na ģebrejskich nam praji, so bu Žesuf spytowany runje jako my, a to we wšchittim. Tuž mamy ģebi tež myšlicž, so njeběchu tele spytowanja jónkrócž a so čhynsše Žesuf ģwojim wuczobnikam i nimi poľasacž, kaľ jara ģo bēdži a kaľ dyrbja sa ģwoje spytowanja wot njeho wuknycž.

Ale šhto čhynł prajicž, so poľnu wyškotošć toho dorosumi, šhtož Žesuf tu mjes čłowjekami nashoni? Ani do ģlubokošće Žesufoweho wojowanja njehladamy. To šle, šhtož je sa naž spytowaze, sa njeho drje nicžo straschneho nima; wěščje paľ wšchitto to, šhtož džěku sa druhich napšchecziwo šteji. —

Tuž ģu přenje ģłowa spytowarja: „Šsy Boži ģyn, dha rjeľń, so tele łamjenje ģhlěb budža.“ „Wobstaraj ģhlěb, naložuj ģwoju móž, so by šwoprědka šłócženemu ludej pomhaľ; to je šbóžniški skutk; to dobudže wutroby!“ Djabolska to rada, wopěbje toľodla, doľelž je šawěrnje Žesuf ģhudym a ģhornym pomhaľ a nam šawostajil, so bychmy my činili runje jako wón činjeshe.

Ale lud wobšbožicž a ģospodarške wobštejnosćje reformowacž njekmēdžishe. Sa njeho rěľashe: na wuřkim pucžu wotšacž, džěľacž wot nutška na šwonkne. Najprijedny wutrobu,

potom jěšč a picže. Tuž wotmoľwi: „Čłowjek njeje žiwny wot ģhlěba ģameho, ale wot kōždeho ģłowa, kotrež pšches ert Boži wuńdže.“ Njeh kłincži rada ģwěta taľ lubosna a prawa kaľ čhze, pľacžicž ģmē haľle to, šhtož je žadanje njebjeskeho Wótza. Ženo w Božej woli je žórko Žesufoweje možny. Božu wolu činicž je jeho jēdž.

Šladajmy, hacž njepšchidže spytowať tež k nam po pšbehowaznych hodžinach. W drasćje jandžela pšchistupiwšchi praji nam ģłowa, kotrež ģu na poľ wěrne. Tajki je čžert najhórschi. Njějny ty hižo na šnutsłowny ģłóž poľkuchaľ, kotryž tebjje wabjeshe ģam ģebi pomhać, kaľ ģo čzi runje špodobashe, a ty njějny ģo Boha prašchaľ? Na tymle pucžu štejiš bjes Boha a bjes šboža. Tuž kēdžbuj prawje derje!

Kaľ leľne a štraschnje je druhe spytowanje: „Wšchitto móžesč ģebi šwěricž, tež to po šdaržu njemožne; Boži jandžel budže i tobu! Spntaj, twój Bóh cze njewostaji!“ To šažo wjele wěrneho wopšchija. Žesuf je poľdžišcho ģam prajil: „Šdnž wěru macže, tež jeno taľ wulku jako žonopowe šorno, móžecže k tutej ģorje rjeľnycž: Šbēhń ģo wot tudny tam, a wona budže ģo šbēhnycž a njebudže wam nicžo njemožne.“

Tu dyrbišch zyle wěštny byč, so ģo wo wēž jedna, kotruž čhze Bóh runje nētkle mēčž, a so ģmy k tomu powołani. Ani Žesuf njekmēdžishe ģo njetriebawšchi do štracha podacž. My wěmy, so je štrachej ģusto i pucža šchoľ, doľelž njebě jeho hodžina ģišćje pšchisčła. To je tež wěra, ģdnž móžesč čžacž. Bóh njeda ģebi nicžo wunucžicž, a šhtož ģo ģamopaschny do štraschnjeje wēžy dawa, ģamopaschny, bjes toho, so je wot Boha woľany, nima žaneho ģlubjenja, so Bóh jemu pomha. Boha spytowacž njewjedže k dobremu kōnjeji.

Tuž njepntaj ženje ģwoju czešč, ale pšchezo Božu. Tvoje škutkowanje budže i tym žohnowane a tvoja ból budže tebi k leľšchemu ģłuzicž.

Spytowať wjedźesche jeho na jara wyžoŝu horu a po-
kaŝa jemu wŝchitke ŝwětne kralestwa a jich kraŝnoŝć a dźesche
t njemu: „To wŝchitko chzu czi dacź, jeli so dele padnywŝchi
ŝo te mni modliŝch.“ Shto to rěta? Po ŝlowje wŝate njeby
ŝpytowanje ŝa Jeŝuŝa byto. Ale czerť chzysche, ŝo by Jeŝuŝ
dźeliť mjes Bohom, kiź je w njebyŝach, a mjes knjeŝom to-
hole ŝwěta.

Wŝchudźom ŝo tajke ŝpytowanje woŝpjetuje: Tam ŝebi
cźlowjeť wotmŝli cźinicź, ŝchtoź ŝo Bohu ŝpodoba, ale ŝdo-
bom tola teź na cźlowjekow hlada, ŝchto czi praja. Tu prěduje
prědať w ŝwjatej ŝhutnoŝći Božeje wole, ale njeprěduje
wŝchēm ludźom jenať ŝhutnje. Jow ŝo ludźo na Boha ŝpuŝch-
czeja, ale tola teź na mōź ŝwojich pjenjes. Druhđe chze nē-
kaŝka ŝtrona zple wěrnōŝći ŝo dowěricź, a tola ŝpyta teź t le-
ŝcžu ludźi dobncź. Tole dwojake waŝchnje ŝepŝa nam jara
wjele.

Sawěrnje, Jeŝuŝ by lōžo mēť, hdy by ŝo ŝpŝheczeľiť t du-
chom ŝwěta. Ale jeho ŝkutk by ŝhubjenny byť. Tohodla tať hru-
bje wotpołaže: „Sbēhŝ ŝo wote mnje, ŝatanje.“

Budź ty teź w tymle padže prawje hrubny. Dži runy pucź
t wěrnōŝću w Božim mjenje. Wěŝcze teź naŝhoniŝch, ŝo jan-
dźeljo pŝchitupiwiŝchi tebi ŝluźa a cze njewopuŝchcza. ŝamjenť.

Sa pōŝtny czaŝ.

W tutym czaŝu, ŝchesczijenjo,
Spominamy ŝnoweho,
Kať je daťo Bože jehnjo
Sa naŝ hrēŝchnych moricź ŝo.
So my mēli žiwjenje,
Jeŝuŝ ŝam do ŝmjercze dže.
Na njoh' naŝcha wina pada,
Kať to Boža ŝwjatoŝć žada.

ŝlajcze, kať wōn, kiź ŝam prawy,
W ŝahrodže Gethŝemane
Wōt ŝo poczi, kiź je krawny,
W ŝtyŝknej cźwili žaľoŝtnej!
Kať tam ležo ŝdychuje
K Wōtzej w horzej modlitwje!
Jeŝuŝ tu wo ŝbože naŝche
S heľŝtej mozu wojowaŝche.

Czerť chze naŝche wumōženje
Se wŝchej mozu ŝahaczić,
Tuź wŝcha cźēmnoŝć, kať ŝchcze ženje,
Khrŝta dnrbi ŝatraŝchicź:
Bojoŝć jeho wěrjaznych,
ŝlōŝć a hida pŝhecziwnych,
ŝruboŝć, kiź ŝo njewupraji,
Jom' ŝo naŝchecziwo ŝtaji.

Jeŝu, kelko hľubokoŝcze,
Eŝwjatej' bōjŝkej' luboŝcze
ŝrēŝchnikam, kiź poľni ŝlōŝcze,
Tudny ŝo nēť wotkryje!
Wěrjo Twōj ŝchiz wobjimam,
A kať poľoj namaľam.
Mēr, trojcht, wjeŝ'le dacź a ŝbože
Nihtōn druhi njeŝamōže.

S ertom, t wutrobu, chzu nētko
Khwalić Cze, mōj Ebōžniko.
Shto ŝy wuŝtacź dnrbjat wŝchitko,
Wozku Eŝwoju pytajo!

Twōj ŝtyŝt, hōrke czeťpjenje,
Sa mnje wotŝchewjenje je!
Wěcźne žiwjenje mi doby
S tym, ŝo ŝam we ŝmjerczi pobny.

Luby Jeŝu, Twōj ŝchiz ŝebi,
Nētk ŝa ŝhorhoj wuŝwolu.
Wōd nim chzu jow ŝluźicź Tebi,
Na njōn hladać w bēdženju.
Womhaj, ŝo bych byť kať Ty
ŝacź do ŝmjercze poŝluŝchny!
Daj, hdy ž junu wotŝal pōndu,
So do Twōjich njebyŝ dōndu.

J. B.

Evangeliŝto-lutherŝka krajna ŝynoda.

ŝynoda, kiź bē ŝwoje poŝlednje poŝedzenie kōnz haprleje
1931 mēla, ŝo w lēcze 1932 doznyła powołała njeje. To ŝwiŝo-
waŝche t tym, ŝo ŝo ŝaŝki ŝtat ŝarjetowaŝche zyrkwi nuŝne
ŝrēdki wuplaczecź, kotrež zyrkej trieba, ŝo by mohła ŝwojeho
ŝwjateho powoľanja hladać t Božej czeŝći a t ŝpomoženju
ŝchesczijanŝtcho luda. Tuź dnrbyŝche ŝkōncźnje po doľhim jed-
nanju zyrkej ŝwoje dobre prawo pola ŝtatneho ŝudniŝtwa
pytać; ale teź nētk hiŝchcze ŝo wēž dlijesche. ŝkōncźnje je
20. dezerwra 1932 ŝtatne ŝudniŝtwo ŝwōj wuŝud woŝjewiľo
a t tymle ŝwojim wuŝudom žadanja zyrkwje jaťo prawe pŝchi-
pōŝnaťo. ŝdny bēchu mjes tym njedzeli 4. dezerwra 1932 ŝa-
kōŝke nowowōľny do ŝynody wotmēle, nicžo wjazny ŝchadžo-
wanju ŝynody njeŝadže waŝche. Wutoru 21. februara 1933 ŝo
15. evangeliŝto-lutherŝka ŝynoda wotewri ŝe ŝwjatocźny
kemiŝemi w Drježdźanŝkej domŝkej zyrkwi. Prědowanje knjeŝa
krajneho biŝkopa D. ŝhmella bē ŝaľožene na pŝalmiŝke ŝłowa
(122, 3): „Jerusalem je natwarjene, ŝo by mēŝto byťo, hdyž
ŝo ŝhromadža.“

Kemiŝenju ŝo pŝchisamtny prěnje hľowne poŝedzenie,
w kotrymž t waźnej nuŝu a bēdu kať zpleho luda tať zyrkwje
roŝkwētlazej wotewriŝkej rēcžu knjes preŝident krajneho
konŝiŝtorŝtwa wuŝtupi. Na to pod nawjedowanjom ŝwojeho
najŝtarŝcheho doľholētneho ŝobuŝtawa, knjeŝa dwōrŝkeho radzi-
czeľa dr. Lōbnera t Lipŝka ŝynoda ŝebi woleŝche ŝwojeho pre-
ŝidenta, knjeŝa hrabju D. Witzthuma t Eŝŝtädta a mēŝtopreŝi-
dentow k. wŝchŝcheho ŝtud. radzićzeľa D. ŝidmanna a wŝchŝ-
ŝcheho zyrkwiniŝkeho radzićzeľa D. ŝilberta. Tež kewať ŝteja-
chu na dnjownym rjedže tutoho a pŝchichodneju hľownej po-
ŝedzenjow wŝchelaťe nuŝne wōľny, woŝebje teź wōľny wu-
bjerkow ŝynody, kiź maju wŝchē waźniŝche wuradźowanja
prjedy ŝwēru roŝpominacź a ŝa bliźŝchi dnjowy porjad pŝchi-
hotowacź.

Dolež ŝo ŝynoda w lēcze 1932 njeje ŝchadźowała, bēŝche
konŝiŝtorŝtwa bjes ŝobuŝkutkowanja ŝynody t nuŝownymi wuŝa-
ŝami dalewjedzenie krajnozyrkwiniŝkich ŝariadniŝkich dźekow ŝa-
kōŝzy ŝwēćziľo a mjes druhim dwēlētnu pomoznu ŝluźbu
młodnych duchownych po jich wobŝtatym pruhowanju wōľbo-
ŝhmanoŝć ŝawjedľo. ŝynoda pať mējeŝche nētk tutym nuŝo-
wym wuŝaŝam, dnrbychachu-li pľacziwe być a woiťacź, pŝchihľo-
ŝowacź. To je ŝo po doľkadnym wuradźowanju ŝtaťo. ŝacź-
runjež mōža nētk dla ŝpomnjeneje pomozneje ŝluźby kandida-
tojo duchownŝtwa haťle ŝa dwē lēcze ŝamoŝtatne ŝaŝtojnŝtwa
doŝtacź, je tola wopomnicź, ŝo ŝo druhim ŝtudowazym teź tať
dže w jich ŝluźbje a ŝo je tōnle jich wocźakowanŝki czaŝ t lēp-
ŝchemu woŝadow ŝawjedzeny.

Mjes pŝchedmjeta mi hōle ŝnutŝkowne žiwjenje krajneje
zyrkwe naŝtupazny mi njech je wuŝbēhnjene raŝnje ŝaŝtupjene

žadanje, so bychu bo evangelske Sakske skoncne jako jejne evangelsko-lutherske schule dake, kajkež bēchu sakse schule prjedy a na kotrež tak dolho hižo podarmo čatamy, dake prašehnje, kak ma bo mladžina, kiž w dobrowólnym džele steji, dušowpastyršy a šyła zyrkwinszy sataracz a kak ma bo tole jich sataranje pschewjesč, budže-li jich dotal dobrowólna služba sakonska pschibluschnosč, na pošledku možne, jenotliwje pschijate napominanje postupowazej bjesbóžnosčzi napšecziwo stacz, kotrež bo tu po słowje podawa w pscheložku Eserbškich Nowin (čzo. 49):

Evangelszy kšehščizienjo, wotučzje! Bjesbóžnosč wo hrožuje naše najšwjeczishe kubla — wěru, kiž je naše najwjetishe kublo, našch najlěpschi schit a našch jenicžki trošcht w žiwjenju a wumrěczu — našchu šwójbu, tutu wupłodžerku žiwjenja a stražowarčku nad pózčiwosčzu a počinkami — frute sakladny luda stata. Położenje je jara kšutne. Dobudže-li bjesbóžnosč, potom je šahuba našch šawinowanj hróšbnj dónt. Pschetož w bjesbóžnosčzi džekaju dāmonishe, Bohu bo pschecziwaze a wschitkemu tworjazemu porjadej a šwjasanju njepšeczelishe možy.

Tohodla, evangelszy kšehščizienjo, wotučzje!

Wojujzje pschecziwo bjesbóžnosčzi we waš a wočo waš, we šwojim domje a šušodstwe, w stacze a wožadže, se šlowom a škutkom, se stražowanjom tež pschecziwo šawjedzenju. Do wschitkich, tež do najmjensich wjeskow, šhodža pošli bjesbóžnosče a špntaju tworicz panki ros-pada. Ruša bjesdželočje, politika rostorhanosč, nabožnje barbjena propaganda šu pomozne šredki ša jich podrywanshe dželo.

Tohodla, evangelszy kšehščizienjo, wotučzje!

Sathowajzje šwoje najšwjeczishe kubla, hromadžje bo wočo zyrkwje a Božeho šlowa, štruczejzje bo we šjednoczenstwe wěry, roswučzje wašhe džeczi w Božich puczach, šahowajzje wašchu mladžinu psched šludny mi wuczšami tuczajneje njemoralnosče a šmyšlenja, hajzje žiwu wožadju, kotraž twori najlěpschi schit pschecziwo wschitkim nadbēham bjesbóžnosče. Pschewinčje wschitko liwke njerodzenje, kiž je najšylnišchi šwjaškar bjesbóžnosče. Poštaščje š wojowanju, šahowajzje zyrkwinsku šwěru, pošajzje dobry pschiklad a žohnujzje našch lud š jašnymi darami evangelskeje wěry a žiwjenja!

Bo šchtridnjowskim džele synoda pjatk 24. februara šwoje wuradžowanja škončzi a wšcho dalshe wotštorčzi hacž do meje tutoho lēta, hđžež bo šašo da-li Bóh šendže.

Šift.

Sakška stoliza, 22. maš. rōžka 1933.

Rubny towaršcho!

Je nětko hižo dolhi čaš, šo šy domoj čahnyš. Ša wješkelu bo, šo šy šašo w lubej domišnje dželo namakaš; wšchak tu tak a tak š dželom bo njepolěpschuje, a ty by tu pschezo hišheje šokkowacz šhodžicz dyrbjaš. Njeje tu ničšo šajimawe wjazy, šakšuzerjow budže tež šnadž hišheje mjenje, njepšchindže-li nekajke roššudne pschemējenje. Wšchudže šlyšchisch ščoržby, a politikarjow je došč. Mje to wšcho tak jara nješajimuje, dokelž wēm, šo bachtanje ničšo njepomha, škutki šu ša mnje pošajzje a niz hoše rěče. Najlěpshe škutki dokonjeja wšo w nětcžischim čašu našhe zyrkwinske šjednoczenstwa, a š tymi bo najradšcho šabēram. Čšlowješ trjeba w nětcžischim šubjenstwe niz jenož žyrobu ša čželo, ale tež ša dušchu, tohodla je derje, šo mamy tajke woprawdže špomoznje škutkowaze

šwoarštwā kšehščizianskeje lubosče. Šabncž tež njecham na našchich zyrkwinskich wjednikow, kiž tohorunja bo prošuja, nam wschitkim wołożenje pschinjelč.

Wčžera bē tu synoda našheje krajneje zyrkwje, ke kotrež bēchu bo šastupjerjo š zyljeje Sakskeje šschli. Na škutkowanju šamym šaleži, kajki budže pschichod; tohodla pošajzje nětko hešlo: „Kajkich ma wjednikow, tajkich tež pschiwikowarjow.“ Našchi zyrkwinszy wjednizy wšo šu ludžo š frutym pschedešwacžom a šu hacž dotal šwěrnje bo štarali ša tnyš šwojich. Wotšlyš wšheho bēšhe dopošdnischa Boža služba, pošchi šotrež šnowa šej šlubichu šhromadnje škutkowacz. Ššym šam w dom-zyrkwu na tutnyš kemšchach pošyl a bo pschekšwēdčik, kajkich mamy wjednikow. Kemšche šapoczachy bo w 10 hodž., šredowanje mējesche našch krajny bškop Šhmels. Šeho šawod bēšhe „Šerusalem, to je mēšto, hđžež bo šhromadžuja.“ Mi woštanje tuto šredowanje nješapomnite hižo tohodla, dokelž mējesche tajki šklubofš wobžah, a dake bēchu tež wšchē ša pschichod pošajzje šadny tak jašnje rošestajane, šo to šoždeho pošojishe. Pschi tym rěčeshe bškop tak pošaku a šošumliwje, šo by mošl čšlowješ hodžiny dolho pschipoššuchacz; čžakej pschimērijene šredowanje je bo mi wulzy lubiko. Bo šredowanju widžach pošchi zyrkwu štejo našheho waženeho wyschšheho šararja Šarjenka š Rhwacziz; druhich šerbškich šastupjerjow nješšym widžak, dokelž jich nješaju. Nadžijomnje je tuta 15. synoda šašo šrocžel dopredka! To daj Bóh!

Ššto pak čžini našch šlawny Budyšchin, a ššto džela wašhe „Šjenoczenstwe evang. Šserbow“? Našch evang. nje-dželniš šredka nēšcho piša wo tutym šjenoczenšwje. Šimacžeha tam žaneho dopišowarja ša „Šomhaj Bóh“? Mamy drje došč ludži, kiž moža šerbšzy pišacz, ale dopišowacz ša evang. šerbški čžakopiš, to nikoho nimamy; to njeje jenož w Budyšchinje tak, ale tež w druhich šerbškich wožadach na wšach.

Wyšlu, ša šym Tebi nětko škrótka wšcho ša mnje wažne šdželiš, a bych Tebi šnadž hišheje wjazy pišak, bych-li čžaka došč mēš. Tuž woštan štrowy a nješabudž tež na mnje roššpominacz; wšchak wēšch, šo bo nad šoždym liščikom wulzyšch-nje šwješelu.

Wutrobnje štrowo

Twój

Š. Šh. Šajdan.

Dopiš.

„... Šara šajimawe bē, šštož našhe šopješko wo ruškich wobštejnosčach pišashe. Šštož je šedžbliwje čžital je pak špóšnak dwojake, mjenujzy to, šo bo Ššowjetruska jara wobšhladniwje stara wo to, šo by bo jeje bolšchewismuš šakorjeniš šklubje a šklubje do ruškeho luda a šo lud njeby wotučžil š tu-teje naršosy, š tutoho ššpinanja, do šotrehož šu šnajmjenscha džel šahnali a do šotrehož jich pschezo wjazy honja, — a to druhe je to, šo bo Ššowjetruska wušteji na to, pošajacz wu-krajanam a zušym wobras, šotryž dwoje dokonja: wadžewa a wabi njeruškich.

Alle njemylmy bo a njepntajmy bolšchewismuš jenož we Ruškej, pntajmy jón tež pola naš, a to w mēštach kaž na wšach. Miz jenož tam wón je, hđžež bo bjesbóžnosč šchēri, hđžež pschecziwo zyrkwu ššawnje džekaja. Ššoro šrašchnišchi je wón druhdže, tam, hđžež bo liwšosč rošliwa do wutrobow, domow, wožadow, tam, hđžež bo dliza š šchčzenizu a wērowa-njom, hđžež bo šomdža kemšchi šhodžicz, šwjate wotšasanje šwjeczicz, domjazu nutrošč mēčž, šlidowe pašerje špēwacz, tam, hđžež nabožinu, zyrkej, wěru našad šajaja — najprjedy wšcho druhe a potom škončnje tež nabožina a zyrkej — abo

tež niz, to tak hewaf a to tak tam, hdžež so wo dary, kolekty, pšchinofski, dawki jedna. Pola našchich wótzow bě to tola tak, so so wutroba horješe sa zyrkej a wěru a so husto pšchi wulkej khudobje wšchě pšchifkufchnofcže dopjelnjowachu, pšhecziwo zyrkwi najprjedy a tohodla tež potom wšchě druge. Woni dachu Bohu, šchtož Bohu klušcha: kwoju wutrobu a jej lubofcž a tohodla tež wšcho druge dokonjachu — tež snješč cžeže, nušy, domapntanja . . . So bnyhmy my tola štoro tole spofnali a naž kamyh sefnali a byli kšheščzijenjo — šažo kšheščzijenjo i wutrobu, se kłowom, se skutkom, se wšchem, šchtož kmny a mamny! . . .

Tohorunja něščto i Ruskeje.

Šchtož je to, šchtož tu pod: „Něščto i Ruskeje“ pižachmy tak bóle pšchypódla čžitał, tón mohł kšebi prajicž: „Potajkim, tak šle to njemóže tam w Ruskej bycž!“ My nimamy žaneje pšchicžiny, jemu tutón trošcht wofstajicž a i jeho směrowanjom, w kotrymž so rad, kaž něščtožkuli druhi, wocži šacžinejo, koleba, kšobuželenje mēcž. Nawopaf, my mamy wšchu pšchicžinu a niz mjenje kšwjatu winowatošč, wocži wocžinjecž, hdnyž so tute tola tak rad šacžinjaja, nochznyjo widžecž žiwjenje tak štrachow polne kaž je. A tutu winowatošč dopjelnjecž, kmny tohodla čžim bóle nušowani, dofelž je widžecž a čžucž, so je so bolschewismuž hižo tak kłubofo a tak daloko šadobnył niz jenož powšchitkownje do kraja, ale tež do wožadow, do domow, do wutrobow. To njeje jenož snamjo bolschewisma, so žiwjenje a kłubo bližšeho rubja a nicža, so k šběžkej pšhecziwo wnyšchnoščzi wołaja, so šjawnje pšhecziwo zyrkwi a nabožinje šchcžuwaja. Snamjo bolschewižma je tež to, so je so politiška a hošpodarška a nabožna šchcžuwanza po zylým kraju rosnyjšla a tež do najmjēnšcheje wšny šanjejšla. Bolschewištiske myšle a šaměry to kšy, hdnyž so do našchich wožadow rosšchěrja wašchnyjo, so niz jeno mandželstwa, pšched štanikom šwjafane, bjes zyrkwinskeho požohnowanja wofstaja, ale so kšy kšamo w tak mjenowanym „džiwim mandželstwje“ žiwi. A hdnyž tole a podobne kšheščzijenjo „ša nicžo dale“ nimaja, haj kšamo tak abo hinał tomu polēkujaja, je to bolschewismuž! A bolschewištiske myšle kšy, hdnyž čžeja wožadni tak mjenowaneho lutowanja dla „wottwarjecž“ pšchi Božich kšlužbach a wuhotowanjach ša nabožinu a Bože kšlužby a tež, hdnyž placženje zyrkwinyh dawkow kšuwaja našad a našad — doniž so nježunu do bjesdna, do teho bjesdna, i kotrehož k nam poštupeje myšl a duch bolschewižma.

To kšy je snamjenjow bolschewižma, kiž je tež našch lud hižo bóle hacž kšebi šchtožkuli myšli, nakašnył a šajēdojczil, jenož někotre. Mohli rynył ložy wo wjele podlēžicž. Tola to njech je. Dodamy tu pod „Tohorunja něščto i Ruskeje“ dowawł, kotryž to, šchtož i napikymom „Něščto i Ruskeje“ wofšjewichmy, wudošpolni, rosjažni. A tajke wudošpolnjenje je trēbne, dofelž mohł so čži hewaf pšchi čžitanju rosprawow wo Ruskej šdacž, so štej dwě wěroščzi na kšwēcže — šnajmjēnšcha we Ruskej abo wo Ruskej.

(Wofracžowanje icžēhuje.)

Zyrkej a štat.

Pruska wnyšchnošč je wofšjewiła, so so „kšwětne šchule“ we Pruskej po něčžim šažo wottwarja.

W Pólškej bě wnyšchnošč do požedzenjow krajneje šynody unirowaneje ewangeliškeje zyrkwi dwejoch kriminalneju šaštojnikow pókšlata, so bnyšchtaj jednanja wofšedžbowaloj.

Difšidentiški wucžet, t. r. wucžet, kiž je i zyrkwi wufštipil, bě pruski štat pšched štatnym kšudom wofškoržil, dofelž so njebě minister jeho wólbu pšchi jenej šchuli w Nowym

Röllnje wofškoržil. Štatny kšud je škoržbu wofšpofafaf, dofelž bě škoržba i njeprawom šapodata.

Wšchelafe i blifka a šalofa.

Wólby dženkša po zylkej Němškej, a nimo toho w Pruskej dwójzy a ša tndžen hišchcže ras! To rēka ša kōždeho: wol, wol na kōždy pad! A to rēka ša kōždeho kšheščzijana, ša kōždu kšheščzijanču: Wol, a wol tnyh mužow a te žony, kotrež kšy kšwoje kłowo šaštajili, štacž a wojowacž ša kšheščzijanšku wěru a ša to, so so i njej zylke žiwjenje našcheho luda wofnowi! W tutnyh kšheščzijanach a kšheščzijančach wolišch šdobom tež tnyh, kiž tež zylke wēščže šaštaja kšwoje pošlednje možny ša lepšche zylkeho kraja a luda. Šchtož doma wofstanie a tak njewoli, tón, to prajmy kšebi dorafnje, kšlokuje ša te možny, kotrež pšhecziwo kšheščzijanškej wēryje a pšhecziwo wofnowjenju zylkeho žiwjenja a pšhecziwo pšchewinjenju zylkeho hubjenštwja šteja a džejja. Wóh tón Knjes čžnył pak hnadnje zylkemu ludej tu mudroščž špožčicž, so so wólby kaž tež dalšche džēka ša lud štanu bjes ropota a kšwawneho bēdženja! — Šrojomicž tutón čžaž a wažnoščž tutnyh rosšchudnyh wólbow, rēka pak ša kōždeho wēryžeho kšheščzijana a ša kšheščzijanču niz mjenje, so so modli a dobroproščhenje čžini ša wótžny kraj a jeho wērne šbožo.

S Budyščina. Wofšadni šaštupjerjo wolachu našlēdnika k. šuperintendenty Tröhliča, kiž je do Lipšta wofšchof, t. r. woni wolachu přēnjeho šararja ša měšto Budyšchin, kotryž so tež „pastor primarius“ mjenuje. S tutym šaštojntwom je šaštojntwo šuperintendenty šjednocžene, do kotrehož pak niz wofšada, ale krajne konšistorštwo woła. Wufšwolil je so do talny druhi šarar měšta, k. šarar Berg.

S Nješwacžidla. W našchej wožadže narodži so 55 džēczi; kšwój kšchcženški kšlub wofnowi 38 pacžērškich džēczi. Pšchipowēdanyh porow bě 26. wot kotryhž so tu 19 wērowašche. Špowēdnyh bě 2488, mjes nimi so 98 doma wopraji. 36 paršchonow so kšhowašche. Na kolektach atd. so šbērašche 504,50 hr.

S Šatšjobja. Šwój dejmantny kšwaš kšwjecžēšchtaj we pšchitomoščzi pšchiwufšnyh tudomny wumjenškar Šandrij Šanusch a jeho mandželška Augusta rodž. Šchofčiz. Wón je 84 lēt, wona 81 lēt. Wobaj so wješelitaj dobreje štrowoščje. Wofšadny knjes šarar jimai wudžēli zyrkwinske požohnowanje. Šubilar, kiž je po powošanju čžēšla, je dołhe lēta na Rušpojanškim knježim dworje džēkał. Wóh špožčž wofštarnymaj mandželškimaj hišchcže špokojazy a štrowny kšwjatof žiwjenja!

Na pucž.

Kšheščzijan bycž, rēka wojowaf bycž. Kał mohł so nētł šchto džiwacž, so tu wojowanje je? Kšheščzijan, kiž ša Kšryštuškom tež pucž pašionny džē, so njedžiwa, wón tež njemorštože, njedwēluje, wón džē wē, so je wojowaf. Me wón je kšebi pšchi tym wēšty, so dobnycžērški wojowaf je. — Šsy ty dobnycžērški wojowaf? Hdnyž njejšny, njejšny tež hišchcže Kšryštuškow kšheščzijan.

Šištowanje. Knješej Š. w D.: Wulki džaf ša wšcho, šchtož pižafšchcže a poškšlafšchcže. Macže prawje, a wēščže tež, kał husto je redafčija prošnyła wo pomoz, wo dopižny, rosprawy atd. — a kał husto je to bylo podarmo. — Tak: wutrobny džaf — a druhi ras šažo tak!

Ša Reminišcere (wopominanje padnjenyh a pošutny džēn) poštaji k. w. f. Š. — Ša Oculi: B-ž w B. — Ša Laetare: B-r w B.

Redaktor.

Šamolšowity redaktor šarar Wyrtačž to Nošacžizach (Noštiž b. Weifšenberg). Ščišchcž a naškad Šemolerčž knižicžišchcžērnje a knižarnje, šop. dr. i wofbm. ruł to Budyšchinje. — Wufšadža kōždu kšobotu a placži šchtwofčlēmje 108 šy.